

نکارش ادوارد فوس (GEORGS MARIENHUTTE HARDERBERG)

يك جنس جديد و همچنين چند گونه CURCULIONIDAE جديد و قابل توجه از ايران

خلاصه

APLESILUS RUGINODIS RTTR. - 1

شرحی که Reitter روی حشره مزبور بطور مختصر داده است بایستی با مشحصات زیر تکمیل گردد:

سر مسطح با نقطه‌های خیلی ظریف و ریز. چشمها عرضی مسطح و بطرف پائین متمایل. قسمت تحتانی خرطوم دارای دو طرف موازی. قسمت جلو پهن شده و شیارهای شاخک از بالا دیده میشود. روی نیمه تحتانی خرطوم از طرف بالا برجستگی طولی قرار گرفته. راس Scape کمی پهن و باد کرده، Pedicel دارای شش مفصل واضح میباشد که هفتمین بند گریزی شکل است. طول مفصل اول از Pedicel يك و نیم برابر عرض، دومین مفصل نازکتر و بندرت طولش از عرض آن بیشتر است، مفصل انتهائی گریزی شکل (دوکی شکل) کمی کوتاهتر از Funicul میباشد. طول پشت سینه اول (Pronotum) با اندازه عرض، چهار گوش، طرفین اضلاع موازی آنها قبل از رسیدن بر اس بدون شیار. سطح روئی سپرچه چیندار و دارای نقطه‌های گود و یکنواخت است. سطح جانبی بالپوش و Epipleura دارای شیار هستند که با پرزها و فلسها کم و بیش پوشیده شده اند سپرچه کوچک و سه گوش. بالپوشها شلجمی و طول آن $1/5$ برابر عرض است. (نر $9/5$: ۶ و ماده $11/5$: ۲). عرض قاعده بالپوش کمی از عرض Pronotum بیشتر است و در روی آن خطوط منقوط موازی و جدا از هم وجود ندارد. فواصل بین نقطه‌ها مسطح و دارای دو ردیف نقطه‌های ظریف و ریز میباشد. طول سینه سوم کمی از سینه دوم کوتاهتر است. دو بند اول شکم بهم پیوسته است، سومین و چهارمین بند دارای طول مساوی است. سطح پائین بدن پوشیده از موها و فلسهای انبوه است. شکم دارای پوشش کمتر و منقوط میباشد پاها ظریف و قسمت زیرین رانها دارای موهای بلند و سفید، ساق پامستقیم و دارای فلس میباشد. پنجه‌ها در قسمت پائین فلس دار و اطرافش دارای موهای بلند است. طول مفصل دوم پنجه با مساوی با بند سوم و کلیه بندها دارای عرض مساوی هستند. ناخن پنجه ظریف و آزاد و بدون خار در قاعده میباشد.

رنگ بدن سیاه، خرطوم و پشت سینه اول با فلسهای زرد و کوتاه پوشیده شده اند. روی بالپوش بطور

یکنواخت فلسهای ظریف قرار گرفته است. سطح زیرین باموها و فلسهای خاکستری، ساق پا پوشیده از موهای سفید مشکی با تعداد زیادی لکه‌های موئی میباشند.
طول نر ۱۵ و ماده ۱۶/۵ م.م. است.

محل جمع‌آوری - ایران : ورامین - ۲۸ اردیبهشت ۱۳۲۵ - جمع‌آوری‌کننده میرزایان. (يك نر و يك ماده از لرستان و اراك).

قابل تذکر - طبق نظر Reitter پشت سینه اول و قاعده بالپوش نقطه‌دار نیست ولی در مورد نمونه‌های موجود برآمدگی جانبی و قاعده Pronotum نقطه‌هایی باندازه‌های مختلف وجود دارد که بصورت دسته‌ای قرار گرفته‌اند. اینگونه خیلی شبیه به *Chromosomus fischeri* میباشند که بند دوم پنجه طویل، دومین بند Pedicel شاخک بلندتر از بند اول و علاوه بر این ساختمان پشت سینه اول و ناخنهای چسبیده از مشخصات گونه اخیر میباشند.

CLEONUS PIGER SCOP. SUBSP. NOV. IRANENSIS - ۲

از لحاظ شکل ظاهری بوسیله بزرگی بدن و همچنین دومین بند Pedicel که طول آن باندازه نصف بند اول است تمیز داده میشود. طول بدن ۱۵-۱۷ م.م. است.

محل جمع‌آوری - ایران : کوه سبلان - ۶ تیر ۱۳۴۷ - جمع‌آوری‌کننده عبائی.
Holotypus در موزه من و Paratypus در موزه حشره‌شناسی مؤسسه بررسی آفات و بیماریهای گیاهی اوین (تهران) است.

زیر تیره *NOTARINAE*

قبیله *BAGOINI*

HYDRONOMUS SINUATOCOLLIS FST - ۳

محل جمع‌آوری - ایران : کازرون - ممسنی (۱۴ تیر ۱۳۴۹) جمع‌آوری‌کننده جواهری (۸ نمونه).
محل انتشار - ایران (خوزستان - شادگان) - افغانستان (هرات و سرآبی) - ترکمنستان و تاجیکستان.

قبیله *NOTARINI*

Tyrodomus gen. nov. (جنس جدید)

سر نیمه‌کروی، چشمهای مرکب بزرگ کمی بیضی‌شکل، عرض پیشانی باندازه قاعده خرطوم، خرطوم استوانه‌ای شکل عرض آن کمی از ران جلوئی (femur) کمتر خمیده و صاف در قسمت زیری راس مودار. آرواره‌های بزرگ پهن و در راس دو شاخه است. شیارهای شاخک تقریباً موازی هم در جهت وسط چشم مرکب امتداد پیدا میکنند.

Scape تقریباً تا نزدیک قاعده خرطوم میرسد - بند دوم Pedicel با اندازه بند اول و گرز شاخک بیضی بلند است. عرض Pronotum از طول بیشتر و در طرفین مدور میباشد. در کناره جلوئی مژه‌های انبوهی وجود دارد و در وسط آن فرو رفتگی طولی دیده میشود. سپرچه وجود دارد - بالپوش‌های از پشت سینه اول عریضتر، کناره‌های آن موازی و طولش دو برابر عرض است. شانه‌ها زاویه‌دار و بدون برآمدگی و خطوط منقوب‌یکنواخت روی بالپوش وجود دارد. Coxa پای جلوئی سینه اول با اندازه عرضش از لبه جلوئی فاصله دارد. طول سینه آخر تقریباً دو برابر عرض Coxa پای وسطی است. ران پا بدون تضاریس و ساق پا تقریباً پهن و استوانه‌ای شکل با یک مهمیز کوچک در انتها. پنجه پادر قسمت زیرمودار. مفصل سوم دولبه و عرض آن از بندهای قبلی بیشتر است. ناخن پا آزاد، طویل بدون دندان و تضاریس - رانها زیاد باد کرده نیستند. ساق پای جلو نازک و طویل، پنجه‌ها طولشان با اندازه ساق، مفصل دوم آن طویل و پهن، طول مفصل سوم نصف عرض آن است. موهای بدن نازک و خوابیده. ساق پا تقریباً مودار میباشد.

گونه تیپیک عبارت است از: *Tyrodomus patrueilis* n. sp.

محل انتشار - ایران.

۴ - *TYRODOMUS PATRUEILIS* N. SP.

حشره نر: سر با نقاط ظریف پیشانی فرق سر و قاعده خرطوم با پرزهای انبوه زردطلائی پوشیده شده. طول خرطوم بیش از مجموع سروپشت سینه اول میباشد و بطور یکنواخت انحنا داشته و دارای نقطه‌های ظریف و تقریباً انبوه است در قاعده کمی زیر و از طرف پشتی دارای شیارهای طولی است راس آن کمی پهن است. شاخکها تقریباً در وسط خمیده است. Scape باریک و کمی باد کرده است. اولین بنداز Pedicel طویل است و تقریباً طولش با اندازه درازی گرز میباشد. دومین بند طولش تقریباً با اندازه نصف بند اول است. سایر بندهای Pedicel دارای طول مساوی و یا کمی کمتر از عرض میباشد. طول گرز ۲ برابر عرض است. عرض پشت سینه اول تقریباً بیش از طول و در طرفین مدور. قسمت جلو کوتاه و استوانه‌ای شکل و عرض آن $\frac{2}{3}$ قاعده پشت سینه اول، نقطه‌های ظریف و انبوه روی آن دیده میشود. سپرچه کوچک و چهار گوش - طول بالپوشها تقریباً دو برابر عرض $(\frac{4}{4} : \frac{2}{3})$. یک سوم قاعده دارای کناره‌های موازی و سپس کمی عریض شده و در راس مدور میگردد. در قسمت نزدیک براس بالپوش دارای پرزهای سفید و یک گودال میباشد. بالپوش‌های کمی محدب هستند. ساق پای جلو با اندازه ران باریک تقریباً مستقیم و کمی در کناره‌ها فرو رفته است. اولین بند پنجه کمی کوتاهتر از نصف ساق پا و کمی باریکتر از آن میباشد. طول بند دوم نصف طول بند اول. سومین بند گاهی اوقات عرضش با اندازه نصف طول بند دوم میباشد. ناخنها آزاد، کشیده و جدا از هم.

حشره ماده: خرطوم دارای طول کمتر و انحنا بیشتر، براقتر و در تمام طول بطور نامحسوس منقوب

است. Pronotum عریضتر، قسمت جلوئی کمی از قاعده کم عرضتر است، پهن ترین قسمت پائین تر از وسط قرار دارد و از این جهت کمی قلبی شکل بنظر میرسد. باهای جلو بلندتر نیست. ساق پا پهن و دسته طبری شکل و از موهای انبوه پوشیده شده است. بندهای پنجه باریکتر. سومین بند کمی عریضتر از بندهای قبلی است. رنگ بدن زرد متمایل به قرمز قهوه ای، شاخک و پنجه ها اغلب زرد مایل به قرمز. پوشش موئی روی بدن تقریباً انبوه و خوابیده. موها در روی Pronotum طویلتر و جهت آن از وسط بخارج است. بالپوشها با لکه های روشن شبیه بعضی از گونه های *Dorytomus* منقوش گردیده بخصوص در نزدیک راس بطور خیلی واضح موهای روشن تاسفید رنگ پوشیده شده است. سطح زیرین آن با انبوهی کمتر و با موهای نیمه ایستاده. خرطوم در راس و همچنین در روی رانها و ساقها کم و بیش دارای موهای بلند است.

طول حشره ۵/۵ م. م است.

مناطق انتشار - ایران: زابل - (۲۴ اردیبهشت ۱۳۲۹) جمع آوری کننده - میرزایان (شش ترکه

Holotypus در بین آنپاست و یک ماده). این حشرات از نزار دریاچه هامون جمع آوری شده است.

TYCHIINAE قبیله

SIBINIA POSTSIGNATA N. SP. - ۵

حشره نو: عرض سریش از طول - چشمها کمی بیضی و برآمده - گونه (Gena) کوتاه. عرض پیشانی با اندازه قاعده خرطوم، طول خرطوم با اندازه Pronotum و کمی خمیده - Scape شاخک باریک و در راس باد کرده است. اولین بند از Pedicel قطور و طول آن دو برابر عرض و تقریباً با اندازه سه بند بعدی طویل است. دومین بند طولش کمی بیش از عرض. سایر بندها عرضشان بیش از طول - گرز شاخک با اندازه Funicul باریک نوک تیز و دوکی شکل است. عرض پشت سینه اول خیلی بیش از طول و در قسمت قاعده کمی فشرده و در قسمت راس نیز فشردگی بیشتر است. سپرچه بزرگ و مثلثی شکل. طول بالپوشها ۱/۵ برابر عرض آنست و از قاعده تا وسط با کناره های موازی که بعداً بصورت نیمه دایره امتداد پیدا میکنند. رانها باد کرده و ضخیم و بدون تضاریس - ساق پا مستقیم و بطرف راس بشکل دسته طبر است. طول اولین بند پنجه ۱/۵ برابر عرض. دومین بند کمی کوتاهتر و بند چهارم با اندازه مجموع سه بند اول است.

حشره ماده - طول خرطوم بیش از Pronotum باریکتر و در قسمت قاعده عرض آن $\frac{1}{3}$ طول است

قسمت راس باریک، استوانه ای شکل و مسطح. شاخکها از وسط خرطوم خمیده شده اند.

رنگ بدن با پوشش انبوه فلسها دیده نمیشود. خرطوم و شاخک قرمز ولی گرز کمی تیره تر است. پوشش بدن از فلسهای مقعر بیضی یا دایره ای تشکیل یافته بدون داشتن پرزهای کوچک روی بالپوشها. در روی سینه فلسها برنگ سفید و در روی وزیر شکم برنگ دارچینی روشن. روی Pronotum نوارهای طولی

خیلی ضعیف بنظر میرسند . در يك سوم قسمت راس بالپوش و در شیارهای ردیفی يك لکه گرد یا مربع برنگ قهوه‌ای وجود دارد همچنین در نزدیک راس و زوایای شانه با فلسهای روشن پوشیده شده است . طول حشره ۱/۶ - ۱/۸ م . م است .

محل انتشار - ایران : گرگان (گنبدکوس) ۱۴ خرداد ۱۳۴۷ - روی پنبه جمع آوری شده است .
Holotypus در موزه من .

بحث مقایسه‌ای - خیلی نزدیک به *Sibinia ochraceosquamosa* m. جمع آوری شده از افغانستان و با همین بزرگی ولی ساختمان آن کمی باریکتر و کشیده تر است . در قسمت نزدیک راس هر يك از بالپوشها دو عدد لکه روشن و گرد و گاهی نوزنقه‌ای شکل وجود دارند .